

DEBRECZEN

A DEBRECZENI FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben: Félévre 6.— kor., negyedévre 3.— kor.
Vidéken: Félévre 9.— kor., negyedévre 4.50 kor.

Felolós szerkesztő:

Dr GÁL ZOLTÁN.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Dégeniöld-tér 2. szám. — Telefon 412. szám.
Egyes szám ára 4 fillér.

A kormány jelöltjei.

Debrecen, április 13.

Élénk küldöttségjárás van most Budapesten. A jó vidéki mamelukok szedik össze a sátorfájukat, felruccannak a fő- és mellékegyelmeselek tartózkodási helyére és tisztelegnek hol a miniszternél, hol főcsatlósánál, Tisza Pistánál. Akik felmennek, nem azért mennek, mert gyönyörködni akarnának Hédervárynak, Tiszának, Serényinek vagy a másoknak szép szemében, hanem mindegyiknek kuncognivalója van a hatalom embereitől.

A kuncogók nem rohannak ajtóstól a házba, hanem a választópolgárság nevében környékezik meg a volt, a levő és a leendő kegyelmes urakat és felkinálják neki az élő és rég megholt választók egyesült bizalmát.

Csak egy nagy baj van, a kuncogók mind minisztert, vagy legrosszabb esetben államtitkárt akarnak bizalmuk letéteményesének megnyerni. Annyi államtitkár és miniszter pedig, mint amennyire most

szükség lenne az ősmamelukok táborában, még a csillagos égben sincs. Hogy pedig ezt a nagy miniszter és államtitkárképviselőjelölt keresletet ki lehessen elégíteni, a mindenható atyáistennek ebben az esztendőben mindig csak minisztert, meg államtitkárt kellett volna teremteni.

De mert ezt elmulasztotta a jó Isten megtenni, abban a szorultságban vagyunk, hogy egy-egy miniszternek egész tucat kerületben kell fellépni. E tömeges fellépést annál inkább jól teszik a kegyelmes urak, mert így legalább egy kerületben talán sikerül maguknak egy mandátumot ragasztani.

Másoldalról pedig megnyugtattak bennünket affelől, hogy ők maguk sincsenek valami nagy bizalommal a győzelmek iránt, mert azzal, hogy több kerületben lépnek fel, azt hozzák tudomásunkra, hogy nem biznak egyik kerületben sem. Mint az ezermester hozzá fog mindenhez, mégis szegény, koldus, rongyos, egyik foglalkozási ágból sem tud megélni, úgy vannak a mai dara-

bont miniszterek is; fellépnek a Dunántul, a Felvidéken, Erdélyben és az Alföldön, azzal a reménykedéssel, hogy hátha sikerül a sokból majd egy kerületet fogni.

A miniszterek és államtitkárok bármennyire is ne legyenek biztosítva egyetlen kerületben sem, a miniszterek és államtitkárok ajtaja előtt kuncorgó küldöttségek és ott-hon maradt párthiveik mégse járnak rosszul, mert mint a hal, olyan a miniszter is, örökösen pénzzel jár. Még pedig sok pénzzel. Kívül, belől pénzzel van bélelve. Ahol csak megfordul, mindenütt potyog tőle a pénz. Még pedig a bankpénz, az aranypénz; az ezüstpénz már nem numerál. Hushagyó kedd lesz a választásig, ahol miniszterjelöltet sikerül fogni.

Ne tessék tehát azon a legkevésbé se csodálkozni, hogy egyes kerületek koncesói olyan szívesen kuncognak a magas kormány kegyelmes topánkája előtt egy eleven miniszter, utolsó esetben egy még szuszogó államtitkár képviselőjelölt elnyeréseért.

Legjobb férfi fehérneműek FEKETÉNÉL

Álom.

Az utolsó kocsis is eldübögött
Lenn az aszfaltos köruton,
A gázláng vörös pilléként lebeg.
Szemem fáradtan lehunyom
S a karos-székbe hátradőlve
Érzem, az álom száz karral fon át...
Tollam lehull, Rétekről álmodom;
És hallom is a pásztorfurulyát.

Mi szép is volt tizennyolc éves szívvel
A szomszéd kertben lopni a napot.
Magunk voltunk csak Orszákkal,
És dicsértük a széna-illatot.
Majd elmerengve álltunk: kéz a kézben;
Igy hajlik össze minden kis virág...
A nyáj kolompja kong az erdőszélen,
És hallgatjuk a pásztorfurulyát.

És este, mikor felszáll a homály,
S az égen égnek apró csillagok,
Még bujva várjuk a kis-kapunál
Amig az öreg bakter elkopog.
S aztán, hé olykor össze is sugunk,
— Te édes, kedves, — ennél nincs tovább.
Egymást ölelve ébren álmodunk,
És hallgatjuk a pásztorfurulyát.

Ez nótazza melán, meghatón
A rejtett távol valamely zugán,

Amit csak érez Karádon s Fonyón
Minden szerelmes ifju és leány.
A falu csendes. Kutya nem ugat,
— Te édes, kedves — sugod Orszákkal
S arcokra simul meleg lágy hajad.
S — Te édes, kedves — sugom vissza én.
Gárdonyi Géza.

Mária.

Irta: Harkányi Béla.

A nap lement s magával vitte a csilóka fényt, amely széppé tette a megsárgult leveleket, a lombtalan ágakat. Szomorú, bánatos őszi este volt. A kályhában vígan lobogott a tűz. Csend volt, csak a gyertya lobbanására szökkentek nagyot az árnyak a falon. A férfi összerázkódott, fázósan gombolta össze kabátját s még mélyebbre húzódott a nagy karosszékben. Majd hirtelen felugrott, ideges léptekkel mérte végig a szobát s ajkán végtelenül szomorú, fagyos mosoly futott át.

— Ez est utolsó számomra, holnap már örök éjszakám lesz. De erre az örök némaságra a félelem legkisebb árnya nélkül gondolok. Nem félek a haláltól, hisz az életet nem becsültem soha semmire. Pedig de sok irigym volt azért a létért, amit, ha kibontakoztam a hitvány élet mámorából, melyet élvsovár lellem mohó vágyával kergettem,

ugy meggyűlöltem, úgy megvettem, mert láttam, hogy visszaéltem mindazon javakkal, amelyekkel az Isten oly pazarul megajándékozott. Eldobáltam a sorstól adott minden kincsét s most itt állok a legnagyobb gyalázzat előtt.

Egy darabig meredt tekintettel bámult maga elé, majd megnözte a tüzet, fát rakott reá, hogy lobogjon.

Azután leült az íróasztalhoz. Hirtelen mozdulattal felnyitotta a fiókját. Halott virágok fojtó illata csapta meg arcát. Szegény kis kincsek. Az évek elhervasztották, elmosták emléküket, de most ujult erővel támadtak életre. Néhány táncrend s egy csomag levél volt még a fiókban.

Kibontotta a szalagot, mely összetartotta a csomagot és felnyitotta az első levelet. Kedves kis kezek ceruzával, sebtében vetették papírra a gyöngybetűket.

A férfi csüggedten ült helyén, kezében a régi levelekkel. Sorjában elolvasta valamennyit, s egyszerre úgy érezte, mintha Mária ott állana íróasztala előtt, fekete szemét az övébe mélyesztve, s mintha tiltakozva mondaná: — Csak engem szeress!

Összerázkódott, mintha metsző hideg futott volna keresztül az idegein. Gyors mozdulattal fogta össze az ibolyacsokrot, levelet, s bedobta a kandallóba...

Az íróasztalról ezüst keretből egy édes,

Megnyilt Fehér J. Új butor nagy áruháza ahol meglepő olcsón és jól lehet vásárolni izlőses kiállítású butorokat.
DEBRECENBEN, Hunyadi-u. 17. sz. A nagyvasuti állomás közelében.

— április 13.

Uj földmívelési államtitkár. A hivatalos lap mai száma közli **Kazay József** földmívelési államtitkárrá való kinevezését. Az erről szóló királyi kézirat a következő:

Földmívelésügyi magyar miniszterem előterjesztésére **Kazay József** miniszteri tanácsost államtitkárrá kinevezem.

Kelt Bécsben, 1910. évi április hó 8-án.

I. **Ferencz József** s. k.
Gróf **Serényi Béla** s. k.

Választási mozgalmak Nyírbátorban. A nyírbátori kerület függetlenségi és 48-as pártjának végrehajtó-bizottsága vasárnap tartott jelölő gyűlésén egyhangulag a kerület eddigi képviselőjét, **Uray Miklóst** jelölte, aki a jelöltséget elfogadta. Justh-párti jelentés szerint a nemzeti munkapárt eddigi jelöltje gróf **Károlyi Imre** a jelöltségtől visszalépett s maga helyett gróf **Hadik Sándort** ajánlotta.

Munkapárti küldöttség Lángnál. — Tegnap nagyobb munkapárti küldöttség utazott föl Budapestre, hogy **Láng Lajosnak** főjelöltjének a képviselőjelöltséget és megbeszéljék vele a programbeszéd megtartásának idejét és módját.

Proletár tisztviselők

Debrecen, április 13.

Régi dal, régi nyomorúságról. Egy törvényszéki bírót letartóztattak, mert sikkasztott, az állami nyomda főtisztje pedig golyót röpített a halántékába, mert a proletárnyomorúságot tovább elviselni nem tudja.

Az egyik, aki a megtévedettek felett van hivatva ítélkezni, lép a becsület útjáról, lop és sikkaszt, miután az adósságok tengeréből szárazföldre vergődni más utómódon nem tud, mint a becsületesség által, mely a felszínen maradást ideig-óráig lehetővé teszi.

A másik ugyancsak az adósságok elől a halálba iramodik, hátrahagyván özvegyet, árvákat, s néhány ezer hasonló rosszban és hasonló anyagi körülmények között élő, azaz

bajos asszony nézte a temetést, mintha mondaná:

— Ugy-e, az én kedvemért mindez?

A férfi felállt, felvette a képet, s amint nézte, nézte, kibugyant szeméből a fájdalom könnye:

— Te drága, te szent, most már eltemettem a multak emlékeit, s ifjúságomnak sok-sok meddő vagját, s már csak egyedül a tied vagyok addig a pár óráig, ami számomra még hatra van. Hadd beszéljek hozzád még egyszer, utoljára, hadd tucsuzzam el téled, hadd öntsem ki szívem előtled, bevallva neked őszintén minden bűnemet.

S azután belekezdett a level írásába. Az első soroknál még reszketett a keze, egyet-egyet ugrott a toll a papíron, de azután már az ő férfias írását lehetett megismerni.

„Napok óta bolyongok Mária és nem fogok visszatérni hozzád. Elmegyek valahová, ahol megpihenek, ahol sohase látalak többet. De mielőtt elfutok előled, szólanom kell hozzád.

Ószinte leszek, meggyónok, megírok neked mindent, édes szép asszonyom, ha meg is utalod érte emlékeimet.

Nagy erő kell ahhoz, hogy itt tudjalak hagyni téged. Hiszen egészen az enyém voltál. Holnap már hideg lesz a testem, melyben az én bolondos szívem oly melegen dobogott érte, s nem látalak téged soha, soha többet.”

Itt megállt a toll a papíron s a férfi ajkai körül szomorú mosoly játszadozott, mikor a levélről felnézett az asszony arcára. Azután tovább írt.

„Bucsut mondom neked, elválok tőled örökre, mindörökre. Istenem, mennyi lelki

sinylődő hivatalnok társát, akik elszorult szívvel gondolnak a tragikumára, amely mindnyájuk feje felett **Damoklesz kardjakként** lebeg.

Mert a magyar tisztviselőknek oly nagy százaléka van teljesen eladósodva, hogy ebből a szempontból egész bátran lehet a tisztviselőket általánosítani, s ezt az általánosítást talán nem is fogják tőlünk rossz néven venni a hivatalnok urak.

A hivatalnok urak! Önkéntelenül is **Földes Imre** színműve jut eszünkbe, a midőn a tisztviselőkről a lapok hasábjain szó esik. Ez pedig az esetben szokott megtörténni, amidőn a hivatalnok urak, félretéve az áll-szemérmét, önmaguk előtt bevallván nyomorúságukat, egy csomón összetömörülnek s ki-ki felöltvén **Ferenc József** kabátját, felhuzván fényes laktópánját s üstökébe nyomva klakkját, avagy cilinderét, mint küldöttség megjelennek a miniszter ur excellenciája előtt, hogy a hivatalnoknyomorúságról a kegyelmes urat meggyőzzék.

Szó esik még a tisztviselőkről a lapok hasábjain akkor is, amidőn a **Barna Gáborok** jól ismert recipe szerint letérnek a becsületesség útjáról és sikkasztókká, váltóhamisítókká válnak, avagy amidőn önzezőkkel vetnek véget kínosan átvergődött életüknek...

Küldöttségezés, börtön, öngyilkosság, ez mind hozzátartozik a magyar tisztviselői pálya külső jellegéhez. A nyomorúság a szülőanyja mindegyiknek. Az a nyomorúság, melyet emberfeletti erővel titkolnak, lelepleznek, frakk és klakk mögé bujtanak, nehogy esorba essék a tisztviselői kar tekintélyén. Mert ők urak. A legnagyobb ellenségének tart, ha a szemébe mondod az igazságot, ha szemébe mondod, hogy a tisztviselő a proletárrok proletára.

Pedig az. Proletárabb a született, a vérbeli proletárnál, s a helyzete ezerszer nyomorúságosabb és sajnálatraméltóbb annál a proletárnál, aki munkás-zubbonyban jár. Mert ez legalább szabadon és függetlenül rendel-

erőre van szükségem, hogy el tudjak szakadni tőled, itt tudjalak hagyni téged, kitén oly megmérhetetlen, rajongó szeretettel szerettelek. Igen! Szerettelek én, kinek a lelke tele volt hitványsággal. A szégyen ég arcomon, de elmondom mindent.

Az élet mámorító hulláma ölelt körül, vidáman, sugarasan bomlakozott ki előttem a jövőnd képe, mikor megismertelek téged. Azt hitted, hogy gazdag vagyok, — pedig semmi sem voltam. Megéltam a kártyából fényűzően s nem kaptak rajta soha, hogy hamisan játszom. Egyszer azután oda jutottam, hogy a masok nevét én irtam alá a váltómra abban a reményben, hogy hamarosan ki tudom fizetni. De nem sikerült.

A te hozományod volt az én végső menedékem és elkezdtem a legpiszkosabb játszmaát: feltettem a játékra az én aljas lelke-met a te nemes, anyagi, hóf her lelked ellenébe s megindult a legajásabb lélek harca a legtisztább erénnyel.

Hanem a sors másképp rendezett mindent. A te anyagi jóságod rabul ejtett engem s a számodra nyitott csapdába én estem bele. Megszerettelek, lelkembe tavasz költözött s mámoros lettem az ibolya illatától, ha megjelentél előttem, megtisztult lelkem rózsaszín tündére.

Itt fekszik előttem a kis ibolyaszál, — amelyet a kebledre tűzött esokorból loptam ki. Te észrevetted. Nem haragudtál meg. Mosolyogtál. Emlékszel?”

Felnézett az arcára s a kép szeméi mosolyogtak, mintha mondaná:

— Emlékszem, akkor szerettelek meg. ... „Megőriztelek szívemben, mint egy esodás tüneményt, mint az álmok országában fakadt esodaszép álmot.

kezik verejtékének kiizzadott garasai felett, amíg a tisztviselő kénytelen a társadalmi konvenciókhoz alkalmazkodni, kénytelen fiatal iskolákat jártni, leányaival farsangokat végig báloztatni, s önmaga klakkba-frakkba bujni. Mert ezt megkívánja a tisztviselői kar, a hivatalnok urak tekintélye. Dr K

Tisza és Khuen vizsgálja.

— április 13.

Sajátságos módon kolportálják azokat a híreket, amelyek arról szólnak, hogy **Khuen-Héderváry** vissza akar vonulni. Bizonyosságuk ezeknek a híreknek nincs. De jellemző az, hogy tartják magukat. **Khuen** betegsége a kiindulópont. Váltóláza van. Azonban volt már más miniszterelnök is beteg. És súlyosabb betegség is rázta őket, mint a malária, mely nem tartozik a legsúlyosabb bajok közé. Még sem hirdették urbi et orbi, hogy elkedvetlenedett és hogy vissza akar vonulni.

Akármiilyen csekély pozitívitásuk van is e híreszteléseknek, valami van legalább abban, hogy elkedvetlenedett. Száz és egy oka van erre. A szűzgyedük ok az, hogy a vezetés ugyszólván teljesen kiesett a kezéből. Kiesett pedig olyképpen, hogy elei tén se-hogysem tudott a választói jog, kérdésében megegyezni **Tisza Istvánnal**. És **Tiszának** minden szereplése, minden újabb feivonulása nem más, mint dezavválása a miniszterelnök állásfoglalásának. **Tisza** — úgy látszik — szántsándékkal domborítja ki a dolgot, hogy ő voltaképeni vezető.

Ezzel szemben **Khuen** hívei hangoztatják, hogy a miniszterelnök nem akar árnyék kormányelnök lenni és nem lehetetlen, hogy a **Tisza-kérdés** nem sokára kabinetkérdéssé növekedik.

Egyébiránt a kormányhoz közelálló és a kormányelnökkel naponként érintkezésben levő politikusok állítják, hogy egyetlen egy szereplése sem volt eddig **Tiszának**, mely ki nem hivta volna **Khuen** legsúlyosabb kritikáját. — Ugyszólván semmit sem helyeselt, amit **Tisza** tett vagy mondott. A legelítélőben nyilatkozott különösen arról az ugynevezett nagygyűlésről, amelyet **Tisza** a **Vigadóban** tartott meg az általános választói jog ellen. A voltaképpen nagy ellentétek akkor

Nem tudtam ellenedre tenni semmit, mert szerettelek s az a szerelem lett az én végzetem. Elvesztettem a esatát, amelyben téged akartalak elbuktatni.

Hitvány lelkem megmaradt önértetével menekülő előled, mert hozzád méltó nem lehet soha az, kinek a lelkét annyi bűn nyomja, ki oly nagy gazember volt, mint én voltam. Multam szennye nem egyesülhet a te tisztasággal, szentségtörés volna téged magamhoz láncolni.

Nem azért halok meg, mert a hamisítást megtudták. Hiszen mit bánom az ő fenyegetéseiket: hogy elmondják neked, milyen aljas vagyok, a te pénzedből akarok élni; mit bánám én mindezt, ha tudnám, hogy te egészen megtisztítottál.

De az én lelkemet nem lehet már megtisztítani, mert elértem azt a pontot, ahonnan nem emelkedhetem fel hozzád.

A te tisztaságod sem emelhet fel. Nem lehetek a tied, mert aljas vagyok, mert megloptam bizalmadat, hitedet, mert megcsaltalak a lehitványabb módon.

és most, fehér ártatlanságom, bucsuzom tőled. Itt hagyom e bus szürke világot, de lelkemben megőrzöm emlékeidet azután is, amikor szememre ráborul az örök sötétség éjszakája.

Bocsáss meg nekem, bűvös regország szépséges, hófehér lelkü urnője: benned szerettem mindent a szívem.”

és az asszony? Mikor elolvastam levelet, fátyolos lett a szeme a könnytől. De azután oda állt a tükör elé, megtörölte a szemét s rámosolygott saját magára. Azután elővette **Maupassant** egyik regényét és mosolygott tovább bele a könyvbe...

támadtak, — nemhogy közeledtek volna azóta egymáshoz, sőt az ellentétek azóta még jobban kiélesedtek és el is mérge-
sedtek.

Egyelőre hivatalosan mindent állandóan és következetesen tagadnak. De a beavatottak tisztában vannak a viszályal és tudják, hogy a tagadás csak a világ félrevezetésére való.

IRODALOM.

Tisza István és a választói jog. Az Athenaeum kiadta gróf Tisza Istvánnak az új kormány kinevezése óta elmondott politikai beszédeit. — Rövid három hónap alatt nyolc nyomtatott ívnyit beszélt Tisza István a főrendiházban, küldöttségek előtt és a munkapárti különböző gyűlésein. Csaknem minden beszéd az általános választójog himnuszát tartalmazta. A kormány szempontjából nem lehet nagyon jó omen a kötet megjelenése. Az 1905. évi választások előtt is kiadták Tisza agítáló beszédeit. S ha most is annyi lesz az eredmény, akkor kár volt a fáradságos utakért és a jogkiterjesztés ellen oly hevesen tiltakozó nagy beszédekért.

Szájról-szájra.

A Nagy Endre humoros debrecenvidéki esetei közül ime itt adunk még néhányat:

Ki tud jobban franciául?

A régi jó légációs időkben debreceni és pápai diákok kerültek össze. Poharazás közben megindult közöttük a szokásos versengés a fölött is, hogy hol tanítanak jobban, hol szívat magába több tudományt a diák: Debrecenben-e vagy Pápan? Természetesen mindenik felekezett a maga kollegiuma mellett kardoskodott. Amint így egymással érvöltek s már-már minden argumetumból kifogytak, a pápaiak azt hozták fel döntő érvül, hogy a pápai kollégium mégis csak fölötté áll a debreceninek, mert ott franciául is tanítanak.

Biz' ez súlyos érv volt nagyon. De nem hagyták magukat a debreceniek s váltig bizonyították, hogy Debrecenben is tanítanak franciául.

— Mit? Ti is tanultok franciául?

— Tanulunk bizony! — erősítették a debreceniek.

— No, hát fogadjunk, hogy nem tudsz három francia szót! — szólt az egyik pápai diák a debreceni kollégájához. S fogadtak.

— No hát ki vele, hol az a három francia szó.

Nagy eszöd. Jó darabig gondolkozott a debreceni diák, de aztán megszólalt.

— Biliárd!

Be kellett ismerni, hogy ez bizony francia szó.

— Jól van. Ez egy. Halljuk a másodikat.

Ujabb hosszú gondolkodás. Váltig bizonyították: no hát, ki vele, halljuk!

— Sampány!

Nem lehet tagadni; ez is francia szó.

— No de hát halljuk most azt a harmadikat.

Gondolkodik, beleizzad, üstökét törli, töpreng. Végre örömteljes arccal, nagyot csap öklével az asztalra s elrikkantja magát:

— Gefrórenesz! Az istenit!

S a pápaiak kénytelenek voltak beismereni, hogy bizony a debreceniek megnyerték a fogadást.

Egy betű.

Egy fiatal debreceni házaspár faluról hozott be magának cselédet.

Jó leány volt, dolgos, szorgalmas, becsületes, nagyon meg voltak vele elégedve és épen ezért roppant sajnálták, mikor egy reggel, ahogy fekeltek, hűlt helyét találták. Egy levelet találtak a kamrájában, amelyben ez volt:

— Naccsága, tesszen megbocsátni, nem maradhatok, mert elszólít a honvágy.

Fogadtak helyette egy másik cselédet, megint egy parasztlányt. Az is nagyon de-

rék, rendes leány volt, de egy szép reggelen ez is eltűnt épp úgy, mint a másik. Ő is hagyott hátra egy levelet, szintén helyesírási hibákkal és egy betű különbséggel az előbbivel azonos szövegűt. Az ő levelében ugyanis ez volt:

„Naccsága, tesszen megbocsátni, nem maradhatok, mert elszólít a — honvégy.”

Vicinálisok.

Benedek János mesélte el ezt a vicinális-esetet:

Vidéken volt dolga, olyan helyen, ahová csak vicinálison lehet utazni. Mikor visszafelé jön, siet, mert már háromnegyed három s a vonat délután háromkor indult a menetrend szerin.

Nagy lihegve érkezik az állomási épülethez, pontban hat perccel három előtt és rémülten látja, hogy a vonat prűszkölve indul kifelé az állomásról.

Ódarohan az állomásfőnökhöz:

— Kérem micsoda dolog ez? A vonat már elment, pedig még nincs is három óra!

Épp készül dühöngeni, lármáznai, igazságtalanságról beszélni, mikor a főnök mosolyogva nyugtatja meg:

— Kérem, ne tessék félreérteni a dolgot. Ez még a reggeli nyolcórás vonat...

Nem eladó dinnyék.

Derecske határán vadászgatott néhány bihari zentri vad ucára. Ruca akadt is elég, de közben úgy megszomjaztak, hogy inkább lemondtak a vadászásról és egy kis ivóvíz után kezdtek nézni. De nem volt sehol és a szomjas karaván busan ballagott a derecskei Szaharában oázist keresve.

Végre fel is tűnt a várvavárt oázis egy dinnyés szekér képében. Egy öreg magyar ült a szekéren és a derecskei vásárra vitte be a görögdinnyét. No ez épen jó lesz a szomjuságra!

Szunyogh Loránd megszólította az öreg parasztot:

— Atyafi, eladó ez a dinnye?

— Persze hogy eladó!

— No akkor csak ide vele mind-egyikünknek egyet-egyet!

Az öreg megcsóválta a fejét.

— Nem lehet ám, mert én ezt a vásárra viszem eladni!

Szunyogh Loránd elbámult.

— Hiszen mindegy, akár itt adja el, akár ott. Megfizetjük szívesen duplán is az árát.

— Nem lehet ám! Ki tudná azt, hogy mennyi most a vásáron az ára a dinnyének!

— Hát akármennyit gondol is, mi megadjuk duplán. Adunk egy forintot darabjáért. Jó lessz-e?

Az öreg paraszt szomorúan mondta:

— Nem adhatom, instállom.

A vadász most már mérgesen mondta:

— De hát miért nem?

— Mert én a vásárra szántam.

— Hisz azért ide adhat négyet belőle.

A többit aztán vigye a vásárra.

— Nem lehet, instállom! Kerek száz darabot szántam a vásárral!

Az öreg közibe esapott a lovaknak és elhajtott.

A vadászok nagyot nyelve néztek utána és egyszerre megértették, hogy ebből a nációból bajosan lesz valaha kereskedő-nép.

MŰVÉSZET.

A holnapi jótékonycélu hangverseny. Az ököritőiak javára a Bika disztermében holnap, pénteken, este 8 órakor rendezendő hangverseny műsora a következő: 1. *Haydn J. IV. Symphonia. D dur. Adagio. Presto. Andante. Menuetto. Finale.* Előadja: a debreceni zenekedvelők körének zenekara. 2. *Rubinstein A. Melodie. Noeek A. A la guitare. Popper D. Mazurka. C dur.* Gordonkán előadja: *Hajdu István ur, zongorán kíséri: dr. Ujfalussy Géza ur. 3. Finn dalok Kalevala. Finn zene.* Ott van a kedvesem. Oh én anyám. Szollal a kincsem. Finn nemzeti dal. Előadja: a debreceni zenekedvelők körének vegyeskara. 4. *Weber C. M. A bü-*

vös vadász dalmü utolsó felvonásának zárójelenete. Előadja: a debreceni zenekedvelők körének vegyes ének- és zenekara. 5. *Popper D. Orosz ábránd.* Gordonkán előadja: *Hajdu István ur, zongorán kíséri: dr. Ujfalussy Géza ur. 6. Auber D. A portici néma dalmü nyitánya.* Előadja: a zenekar. A zenekari számokat *Schiller János* karmester ur, az énekszámokat pedig *Husz Lajos* karnagy ur vezényli. A jótékony célra felülfizetéseket köszönettel veszünk s hirlapilag nyugtázunk. Helyárak: Páholy 8 korona. Számozott ülőhely 2 korona. Számozatlan ülőhely 1 kor. 50 fillér. Állóhely 1 korona. Jegyeket előre válthatni Hegedüs és Sándor urak könyvkereskedésében. Pénztárnyitás 7 órakor. Kezdeteste pontban 8 órakor.

Növendék-hangverseny. A debreceni zenede saját helyiségében — közép és felsőosztályú növendékei haladásának bemutatása végett — 1910. évi április hó 17-én, vasárnap, modern zeneszerzők műveiből összeállított műsorral hangversenyt rendez, melyre az érdeklődő közönséget tisztelettel meghívja az igazgatóság. A műsoron Ernst Irén, Schvarecz Vilma, Szabó Ilona, Dömsödy Mária és Czeglédy Irén, Vass Jolán, Fejes István, Pálfy Irén, Balogh Juliska, Uher Amadil, Simonovics Rózsi, Fráter Iván, Mandel Irén, Györffy Margit és Kányássy Ilona működnek közre. A 7. szám után 5 perc szünet. — A műsor egyes számainak előadása alatt az ajtókat zárva tartatnak. Helyárak: a 4 felső széksorban számozott ülőhely ára 50 fillér, a többi sorokban ülőhely, valamint az állóhely ára 20 fillér. — E csekély díj a rend fontartása s célszerűség szempontjából vétetik s a bevétel a tanári segélyalap javára fordítatik. — Pénztárnyitás 6 és fél órakor. Kezdeteste 7 és fél órakor pontban.

Szell Farkas szerencseje.

— április 13.

Országos hírnévre tett szert, mint kiváló könyvgyűjtő az 1909-ben elhunyt Szell Farkas, a debreceni királyi itélőtábla volt tanácselnöke, *Kubelik János* apósa. Könyvgyűjtői munkásságával hosszabb cikkben foglalkozik most a *Századok* című folyóirat. E cikkből közöljük a következő érdekes részt:

Egész életének külső kereteit hivatalán kívül a könyvgyűjtés szenvedélye töltötte be és legkiválóbb könyvgyűjtőink közé tartozik. Egyesülve volt benne az amatőr szeretete és érdeke az egyes gyűjtések teljessége és a tudományt szerető szakembernek érdeklődése nemcsak a könyvészeti oldal, hanem a tartalom iránt is. Például a Bessenyei-, Kazinczy-, Csokonai- és Széchenyi-kiadásokat és koruknak magyarító irodalmát évtizedek gondjával olyan teljességben gyűjtötte össze, amint ez még nagyobb könyvtarainkban is alig található. Igen értékes gyűjteménye volt az 1780–90. évek röpirataiból, versenyző a Ballagi Gézaéval.

Vannak ugyan gyűjteményében nagyértékű régi magyar nyomtatványok, köztük egy pár unicum is, de ez főképen mégis a XVIII. század második és a XIX-ik század első felére terjed ki. Érteke nem annyira számában, mint inkább a hozzá értő gyűjtő aprólékos gondosságában és bizonyos írókra és kérdésekre vonatkozó teljességében áll.

Szell Farkas nem a halásznak minden hallra kiterjedő hálövetésével, hanem a horgászónak türelmes és les-, vagy a vadásznak válogató figyelmével gyűjtött. Az antiquáriusoknál egyenesen közmondásos szerencseje volt, például a Bankó leányáról szóló históriás ének kéziratára egy régi colligatumban egyenesen rányitott. Szerencséjében maga is hitt és bizott, ami a gyűjtőnek kedvet és önbizalmat ad. De teljes mértékben meg volt benne a gyűjtőnél annyira szükséges aprólékos és gondos megtekintés fáradhatatlansága is. Az Arany János hagyatékából kiselejtezett töredékeken Aranynek érdekes széljegyzeteit antiquáriusi lim-lombban kereste és találta meg. Ha magánember birtokában tudott valamely ritkább könyvet és azonnal nem szerezhette meg, meg nem

szűnő szemmel tartással várt, míg jó alkalom jött a megszerzésre. Látogatója volt Debrecenben a zsbivásárnak, mely, mint a régebbi debreceni gyűjtőknek, neki is nyújtott egy pár ritka darabot.

Mint gyűjtő távol állott az önzés- és eltitkolástól. Ha valaki bármely kérdésben hozzá fordult, iparkodott minél jobban szolgáltatásra lenni, akár valami könyvészeti vagy tudományos kérdéssel volt szó, akár Jókainak kellett regénye tárgyához történelmi felvilágosítás.

SZÍNHÁZ.

* **Kaméliás hölgy.** Somló Emma vendégfőléptével elevenítették föl tegnap este Dumas annyiszor játszott és soha meg nem unt darabját. A kitűnő vendégművész ez alkalommal is méltán részlelt a közönség lelkes tapsaira. Finoman, minden szó kiejtésére, minden mozdulatra gondosan vigyázva, a drámai jelenetekben hatalmas drámai erővel és sohasem túlozva mutatta be a szerencsétlen kis kaméliás hölgy Gauthier Margit alakját. — Kitűnő alakítása volt a darabban **Lugosi Bélának**, társulatunk e sokszor és méltán dícsért kitűnő művésztagjának Duval Armand szerepében. Az egyszerű társalgási jelenetekben ép úgy, mint mikor megcsaltnak érzi magát és tört szívvel átkozza meg kedvesét, vagy mikor tudja az igazságot és tetőtől-félig nem tehetve kétségbeesett fájdalommal borul baldokló kedvesére: egyformán kitűnő, finoman átgondolt és megjátszott alakítást mutatott be. Minden újabb szereplésével jobban és jobban igazolja **Lugosi** ama régen hangoztatott állításunkat, hogy a kitűnő művészre fényes jövő vár és társulatunknak most is a legerősebb, legkiválóbb igazi művész tagjai között foglal helyet.

* **Heti műsor.** Csütörtökön: Pillangó kisasszony (opera). Pénteken: Tancos huszárok (operett). Szombaton: Édes teher (énekes vígjáték). Vasárnap délután: Tanító (színmű), este: Luxemburg grófja (operett).

Eröss püspök körútja.

Eröss Lajos, a tiszántúli egyházkerület püspöke és gróf **Degenfeld József** főgondnok, mint már jeleztük, egyházi látogatási körúton vannak. A püspök és a főgondnok különösen a nemzetiségi vidékeken levő egyházakat látogatják meg, hogy azokat a reformátusság melletti kitartásra buzdítsák.

A püspök és a főgondnok körútjáról a következő híreket kaptuk:

Nagyvárad, április 13. **Eröss Lajos** dr. debreceni püspök és **Degenfeld József** gróf főgondnok, nagyváradi látogatásuk után körútra indultak a vármegyében. Elsőnek a **lessi** református egyházat látogatták meg. **Lessi** község határában lovas bandórium, a környék intelligenciája, a községi előljáróság, a görög keleti és református egyházak presbyteriumai fogadták az egyházfőket. Az üdvözlő beszédet **Konrád Géza** ref. lelkész mondta. Az ünnepség istentisztelettel vette kezdetét, ennek végeztével **Eröss Lajos** dr. püspök intézett beszédet az összesereglett nagyszámú hallgatóságához. Presbyteri gyűlés után a községi előljáróság, élén **Keszthely Sándor** körjegyző, a görög keleti egyház, élén **Szerb György** lelkész, s a ref. egyház presbyteriuma, élén a ref. lelkész, üdvözlötték a látogató egyház-nagyokat. Délben a lelkészlakon voltak az egyházfők s a vidék intelligenciája és mindannyian a lelkész szívesen látott vendégei voltak. Ebéd után 3 órakor visszatértek a püspök és főgondnok, s innen d. u. 5 órakor **Belényesre** utaztak.

Belényes, április 13. **Eröss Lajos** debreceni ref. püspök gróf **Degenfeld József** főgondnok társaságában hétfőn este **Belényesre** érkeztek. A kiváló vendégeket a pályaudvaron ünnepesen fogadták. — **Wertheimstein Henrik** főszolgabíró rövid üdvözlő beszédére a püspök szívesen válaszolt. A püspök és főgondnok a kivilágított Magyar-utca után a

református paplakba hajtottak, ahol **Bottyán Pál** lelkész vendégei voltak. Tegnap reggel istentisztelet volt, — amelyen **Eröss püspök** gyönyörű imát mondott. Délben százteritékü ebédet rendeztek a vendégek tiszteletére, akik délután elindultak a fenesi és tárkányi hívek látogatására.

KÖZOKTATÁS.

Tanító-képviselőket! A Magyarországi Állami Elemi iskolai Tanítók Országos Egyesülete abból az alkalomból, hogy az egyesület elnöksége a minap Gyöngyösön ülést tartott, hosszabb köriratot intézett az országos politikai pártok elnökeihez, azt kérve, hogy küldjenek ki hivatalos jelöltül néhány érdemes néptanítót, s segítsék azokat az ország törvényhatóságába bejutni a nemzeti tanügy érdekében.

Elegáns

nyakkendő ujdonságok
auto- és aeroplán
sapkakülönlegességek

Lengyel Samunál

Piac-utca 43.

Az adótörvényeket nem hajtják végre.

Hieronymi a debreceni kamarához.

— április 13.

Az új adótörvény-javaslatok parlamenti elintézése után a közgazdasági érdekképviseletek tevékenysége megmozdult, hogy e törvények életbeléptetését elhalasztassa, illetve módosítsa a törvényeket. A kereskedelmi és iparkamarák, a Gyáripárosok szövetsége, az **OMKE**, az **OMGE** külön-külön fölriratban kérték, hogy 1911. január 1-én ne léptessék életbe ezeket az egyes beadványokat ugyszólván az összes szakegyesületek aláírták.

Lukács László pénzügyminiszter különben sem ragaszkodott ezeknek a törvényeknek az életbeléptetéséhez, de eddig nem történt semmi nevezetes intézkedés ez irányban. Most, megtörtént az első lépés. **Hieronymi Károly** kereskedelemügyi miniszter 1897—910. szám alatt a következő leiratot intézte a debreceni kereskedelmi és iparkamarához.

Az új adótörvények életbeléptetésének elhalasztására az azok revíziója érdekében több kereskedelmi és iparkamara fölterjesztést intézvé hozzám, tudomásul közlöm a kamarával, hogy ez irányban a pénzügyminiszter urnál *pártolól*ag közbenjártam.

Budapest, 1910 március 31.

Hieronymi.

E leirat szerint tehát az 1909. évi VII. és XII. törvények — a

nyilvános számadásra kötelezett vállalatok adójáról, a tőkekamatadóról, a járadékadóról és a kereseti adóról egyelőre aligha lépnek életbe.

UJDONSÁGOK.

— **A király Budapesten.** Azt a hírt vesszük Bécsből, hogy a király az országgyűlés megnyitására, mely tudvalevően június hó 23-án lesz, Budapestre érkezik. A király 3—4 napot tölt Budapesten, azután megkezdí nyári pihenését. Más verzió szerint ő felsége már május hó 4-ike körül érkezik Budapestre s 3 hétig ott tartózkodik.

— **Személyi hir.** **Dóczi Imre**, a tiszántúli református egyházkerület középiskolai felügyelője Hódmezővásárhelyre utazott az ottani főgimnázium látogatására.

— **Debreen varos szabályozása.** Az utcaszabályozásról szóló szabályrendelet már régebben jóváhagyta a miniszter. A szabályrendelet intézkedéseinek rohamos keresztülvitele azonban óriási megterhelést róna a városra azonkívül, hogy annak gyors keresztülvitele lehetetlen is. A város közgyűlése ezért úgy intézkedett, hogy egy bizottságot küldött ki, mely megállapítja a szabályozásnak fokként való keresztülvitelét. Ez a bizottság — amelynek város-szabályozási bizottság a neve — a jövő héten kedden d. e. fog összeülni s beszámol eddigi munkájáról, melyet a tanács és a közgyűlés elé fog terjeszteni jóváhagyás végett.

— **A főkapitányi hivatal átadása.** **Végh Gyula** főkapitány ma kezdi meg 3 hónapra terjedő szabadságidejét. Mint tudvalevő, a főkapitány helyettese ez idő alatt **Rostás István**, a bűnügyi osztály vezetője lesz. A főkapitányi hivatal **Vecsey Imre** főjegyző tegnap délelőtt vette át **Végh Gyulától** s átadta azt **Rostás Istvánnak**. Az új főkapitányhelyettes e hivatalában található mártól kezdve.

— **Marx János**, a máv. elnökigazgatója tegnap délelőtt foglalta el hivatalát. A máv. igazgatóságának tisztviselői az új elnökigazgatót meleg ovációval fogadták.

— **A hetedik hadtest új parancsnoka.** A temesvári hetedik hadtest, melyhez a debreceni közös ezredek is tartoznak, május 1-től kezdve parancsnokot cserél. **Frank Libórisz** gyalogsági tábornok, eddigi hadtest parancsnok ugyanis csapatfőfelügyelő lesz. Helyette **Terkulja János** altábornagy a pozsonyi 14-ik sz. gyaloghadosztály parancsnoka veszi át a temesvári hadtest vezetését.

— **Izgatás cigarettapapírossal.** Egy vidéki előfizetőnk ma beküldött egy csomag cigarettapapírt. A papiros komis, vastag, ordináré. De nem ez az érdekes a küldeményben, hanem a cigarettapapír tegeresen olvasható felírás. Köralakban ez van rajta:

— *Gedenke, das du ein Deutscher bist!*

A másik oldalán a papírnak még egy izgató német vers van s köröskörül a szöveg a német birodalom színeivel van tarkázva. Ezeket a cigarettapapírokat nem valahol Németországban árulják, hanem Magyarországon, az Alföldön. Valami miniszteri rendelet, amely a pénzügyi közegeket a cigarettapapírok megvizsgálásával megbizsa, — talán végre lehetne azt hajtani s el lehetne kobozni ezeket a lázító papírosokat.

— **Kubelik öröksége.** Prágából jelentik, hogy *Kubelik Jean*, az ismert hegedűvirtuóz, elhalt apósától, *Szél Farkastól*, több, mint tizezer kötetből álló, rendkívül becses könyvtárt örökölt. A könyvek harminc nagy ládába becsomagolva, már meg is érkeztek Kubelik colini kastélyába. A könyvtár, budapesti szakértők véleménye szerint, roppant értékes, különösen több, a tizennegyedik századból eredő kötet van benne, amelyet a legnagyobb bibliografiai kincsek közé soroznak.

— **Eljegyzés.** *Lukács Jenő* magyar államvasuti mérnök eljegyezte *Balog Dávid* lakoskereskedő leányát, *Margitot*.

— **Magyar név.** *Lichtmann* és *Andor* hajduszoszlói lakosok *Lakatos-ra* magyarosították nevüket.

— **Áthelyezés.** A honvédelmi miniszter *Ambrus János* hadnagyot a debreceni 3-ik honvéd-gyalogezredtől a nagyváradai 4-ik honvéd-gyalogezredhez helyezte át.

— **Látogatás a polgármesternél.** *Rosinger Lajos* az újonnan megválasztott izr. hitközségi elnök tegnap délelőtt látogatást tett *Kovács József* polgármesternél. A új elnököt a polgármester kitüntető szíveséggel fogadta s biztosította a város mindenkori jóindulatát a hitközséggel szemben.

— **Uj lapok a fővárosban.** A közeli napokban megint két új politikai napilap indul meg a fővárosban. Egyik „Az Est” délután 2 órakor megjelenő lap lesz és első számát április 15-én adják ki. A másik, reggel megjelenő politikai napilap a nemzeti munkapárt sajtóorgánuma lesz és *Herczeg Ferenc* fogja szerkeszteni.

— **A köztemetők ügye.** A köztemetői bizottság a jövő héten, kedden délután négy órakor a városháza kistanácstermében ülést tart. Folyó ügyek kerülnek tárgyalás alá.

— **Kataszteri munkálatok.** A kataszteri munkálatok nagy arányokban haladnak előre. A kataszteri bizottság e hó 15-én, pénteken délután négy órakor ülést tart a városháza kistanácstermében, amelyen az eddig végzett munkáról szóló előterjesztéseket hallgatják meg s kitűzik a jövő munkálatok programját.

— **Életunt aggastyán.** Hajdunánásról jelentik lapunknak, hogy *Papp Gábor* hajdunánási 79 éves ember tegnap felakasztotta magát. Mire észrevették és levágták, halott volt. A boldogtalan aggastyán gyógyíthatatlan betegségben szenvedett, s ez elől keresett menedéket a halálban.

— **Szocialisták és a főkapitány.** A szocialisták tegnap plakátokkal árasztották el a várost, melyeken felhívják elvtársaikat és a polgárságot, hogy jelenjenek meg a tegnap estére hirdetett gyűlésen, melyen tiltakozni fognak a főkapitánynak, — illetve a rendőrségnek a Tisza bevonulása alkalmával követett eljárása ellen. — A gyűlést este a Margit-fürdőben meg is tartották. Rendezvény nem történt.

— **Rendőrségi hírek.** *Borbély Lajos* Csapó-utca 9. szám alatt lakó máv. raktári munkás feljelentést tett ismeretlen tettes ellen, ki szobájába távollétében belopódzott, bezárt katonaládáját alul fölfeszítette és a benne levő 82 korona készpénzből 40 koronát ellopott. — *Hevesi Gáborné Veres-*

utca 17. szám alatti lakos panaszt tett ismeretlen tettes ellen, ki szobájából egy arany nyakláncot ellopott.

— **Öngyilkos díjbirkózó.** Budapestről jelentik: A Rókus kórházban ma hajnalban megmérgezte magát *Sándorffy Sándor*, az ismert és népszerű díjbirkózó. Hosszu, rettenetes haláltusa után meg is halt. Öngyilkosságát gyógyíthatatlan betegsége miatt való elkeseredése okozta. *Sándorffy Sándor* mindenfelé az országban „a magyar világ-bajnok” néven szerepelt. Nagy cirkusustrupokkal utazott és a cirkusporondon óriási sikereket ért el bravuros, szép birkózáisaival. A közönség rendkívül szerette a hatalmas erejű, szép termetű, daliás embert. Debrecenben is sokszor megfordult és itt is nagy népszerűségnek örvendett.

— **Akinek gyakran fáj a feje,** aki szédülésben vagy szívdobogásban szokott szenvedni, kérdezze meg orvosát, nem székrekedés következménye-e az egész baj? Ha így van, biztos segítséget talál a **Ferencz József-keserűvizben**, mely a legtökéletesebb természetalkotta hashajtó. Állandó használat mellett reggelenként éhgyomorra fél pohár valódi *Ferencz József-víz* elegendő arra, hogy a belek rendszeres működését elérjük és így az eldugulás kinzó utókövetkezményeitől is megszabaduljunk.

— **A nap halottai.** A tegnapi nap folyamán az állami anyakönyvi hivatalnál a következő haláleseteket jelentették be: *Békési József* ref. 66 éves, *Nagy Péter* ref. 75 éves, *Németi Jánosné* ref. 62 éves, *Peres László g. kath.* 10 hónapos, *Kányási Erzsébet* ref. 8 hónapos, *Taponyi Károly* ref. 10 hónapos, *Pipó Károly* ref. 41 éves, *Kocsi János* ref. 40 éves.

— **Az osztálysorsjáték** tegnapi húzásán a következő nagyobb nyereményeket sorolták ki:

10000 koronát nyertek: 11112 83125 4162.

5000 koronát nyertek: 54441 58793 108570.

2000 koronát nyertek: 661 12666 15579 19802 22405 22447 24358 25024 25397 32467 40610 42168 43573 43704 48114 48948 59588 53426 54344 59482 67402 76183 88247 96825.

1000 koronát nyertek: 1372 2835 5205 7894 8403 9964 14053 14913 17906 34545 37407. 25952 28282 28370 31236 37983 39677 39702 40413 41559 42915 43184 45835 46195 48552 49718 50656 50965 52441 52905 54463 56504 57539 61655 64794 71305 73409 75337 75435 77143 77875 83107 83141 85138 85498 91680 92391 95449 101661 102190 102207 104624 108562 109185 3445 33547.

500 koronát nyertek: 2608 2637 4584 5161 5931 5962 8062 10158 11349 12040 13396 13729 14502 15195 18738 21544 21624 22912 24735 25144 26774 28232 28328 31352 35152 35290 35695 39179 40200 40306 41947 42344 42426 43003 44214 45358 48459 50685 52244 54656 5518 56509 576126 57412 65173 71414 72100 75989 76180 76423 79078 79490 79738 81021 85497 88548 90065 91091 91236 94802 95000 95116 96631 98312 100673 101019 104424 106989 107034 108038 109630.

— **Egy butorozott, utcai, külön bejárata szoba** május 1-től kiadó. Cim a kiadóba.

— **Három lóra istálló, kocsiszin** május 1-re kiadó. Cim a kiadóban.

— **Fennjáró beteg urnó mellé egy jobb osztályból való nő** ápolóul keresetik. Cim a kiadóban.

— **Táncrendeket és rendező-jelvényeket** legszebb kivitelben *Dávidházy Kálmán* könyvkötészete készíti.

— **Kölcsönöket ház- és birtokvétel, avagy építkezésekhez** legelőnyösebb feltételek mellett nyújt a *Kereskedők és Iporosok Hitelszövetkezete* Csapó-utca 1. sz.

A kiváló bór- és lítiumos gyógyforrás

SALVATOR

vess- és hólyagbajoknál, köszvénynél, cukorbetegségnél, vörhenynél és hurutos bántalmaknál kitűnő hatású.

Természetes vasmentes savanyúvíz.

Kapható ásványvízkereskedésekben és gyógyszertárakban.

SCHULTES ÁGOST Salnya-Lipóci Salvator-forrásvállalat, Budapest, Rudolfsrk. 6.

TÁVIRATOK.

A király Budapesten.

Budapest, április 13. Egy mai reggeli lap közlése szerint a király májusban 3 heti tartózkodásra Budapestre jön. A Budapesti Tudósító értesülése szerint azonban illetékes körök a király budapesti útjáról nem tudnak semmit.

A szerb király hazaérkezett.

Belgrad, április 13. Péter szerb király külföldi útjáról hazaérkezett. A pályaudvaron a hercegek és főméltóságok fogadták. Az egész város föl volt lobogózva, s mindenütt nagy lelkesedéssel ünnepelték a királyt.

Roosevelt Magyarországon.

Budapest, április 13. Roosevelt Tivadar április 17-én este 10 órakor érkezik Budapestre. Fogadására az interparlamentáris bizottság nagy előkészületeket tesz s ezek megbeszélésére szombaton ülést tart. Roosevelt hétfőn József főhercegnél tesz látogatást azután megtekintti a várost. Ebédet tiszteletére *Széchenyi László* gróf és neje, *Vanderbilt Gladys* ad. Délután folytatja a város megtekintését. Este *Hengelmüller* amerikai nagykövet ad vacsorát a Park-Klubban. Keddre vidéki kirándulások vannak tervbe véve, este pedig Roosevelt a miniszterelnök-nél rendezendő vacsorán vesz részt.

Müller Kálmán lemondása.

Budapest, április 13. Müller Kálmán főrendiházi tag, a budapesti balparti kórházak igazgatója lemondott állásáról, mivel a kórházak a kormány és főváros mostoha bánásmódja miatt oly elhagyatott állapotban vannak, hogy a betegek egyrésze el sem helyezhetők, az elhelyezettek pedig kéllőkép nem gyógykezeltethők.

Lujza öröksége.

Budapest, április 13. Lujza hercegnő még egy pórt indított a végből, hogy a ki-

A Központi Cipő- és Kalap-áruházban

DEBRECZEN, Dréher mellett

költözködés miatt

a raktáron levő összes

cipők, kalapok és fehérueműek

gyári árban adatnak el.

Telefon 435. sz.

rály után való örökségét megnagyobbítsa. A hercegnő a pontoisei törvényszéknél keresetet adott be, melyben arra kéri a törvényszéket, hogy ítélje el Vaughan bárónt Balincourt-kastélynak a hagyatéki tömeg részére való visszaadására, mert a kastély vételárát nem a bárónő, hanem a király fizette ki, aki ezzel az ajándékozással leányainak az örökségét jogtalanul megrövidítette.

Román kém Parisban.

Paris, április 13. Ma ítélkezett a forradalmi törvényszék titkos ülésen egy román orvos felett, ki kémkedéssel volt vádolva. Alapos a gyanu arra nézve is, hogy az orvosnak nagy része volt a Bratianu miniszterelnök ellen elkövetett merényletben is.

A porosz választójog reformja.

Berlin, április 13. Ma tárgyalták szakszonként az új porosz választójogot tárgyaló törvényjavaslatot és minden szakaszt nagy többséggel elfogadták.

Czárán Zoltán állapota.

Budapest, április 13. Czárán Zoltán, a súlyosan sérült urlovas állapotában ma lényeges javulás állott be. Egész nap eszméleténél volt, megismerte a körülé levőket és beszélgetett is velük.

Menetjegyek léghajózásra.

Budapest, április 13. A Parseval léghajóstársaság már megkezdte működését. A léghajó, amelynek gondolája 16 utas befogadására alkalmas, kedvűző idő esetén minden nap indul Münchenből Bajorország főbb pontjaira. Három óráig tartó kirándulás ára 220 márka, egész napos felszállás 550 márka. A léghajózásra menetjegyek a budapesti menetjegyirodában is válthatók.

Közigazgatás.

Budapesti gabonatözsde.

(Déli zárlat.)

Budapest, április 13.

Buzakinálát mérsékelt, vételkedv csekély. Bányadt irányzat mellett 6000 méter-mázsa került forgalomba 5 fillérrel olcsóbb áron. Egyéb gabonanemek közül zab és rozs változatlan, a többi nyugodt. Idő: szép.

Buza áprilisra	13 28—29
Buza májusra	13 04—05
Buza októberre	10 92—93
Rozs áprilisra	névleges
Rozs októberre	0.00—00
Zab áprilisra	8.41—42
Zab októberre	7.24—25
Tengeri májusra	5.91—92
Tengeri októberre	6.11—12
Repcse májusra	13.95—05

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ A fiumei bankrablás. Emlékeztet az a vakmerő rablás, amelyet három elzúllott ember követett el tavaly a fiumei kereskedelmi bank ellen. Világos nappal, fegyverekkel behatoltak a bank helyiségébe és revolvert szegezve a tisztviselőknél, felhasználták az általános rémületet és a pénztárból 19.000 koronát vettek magukhoz. Az ellenállásra készülő igazgatót pedig egy revolverlövéssel leterítették. Azután eszeveszett futásnak eredtek. A közeli rendőr üzdöbe vette őket, de a hajsza alatt az egyik tetes menekülés közben rája lőtt. Napokig tartó fáradhatatlan kutatás után sikerült a teteseket kézrekeríteni Svirszki Samu és Kisenavszky gépészlogények személyében. A harmadik tetesnek nyoma veszett. A vádlottak padjára

került Kriviczki Ábrahám is, akiről kiderült, hogy a tetesekkel összeköttetésben volt. A fiumei esküdtbíróóság több napi tárgyalás után Kisenavszkyt gyilkosság, rablásért életfogytig tartó fegyházra, Svirszkit pedig 15 évi fegyházra ítélte, ellenben Kriviczkit felmentette a vád alól. A királyi Kuria Sebestyén Mihály elnöklésével és Tarnai János bíró előadásában ma délelőtt tárgyalta a benyújtott semmisségi panaszokat. A Kuria Baumgarten Izidor dr. koronaügyész helyettes felszólalása után a benyújtott semmisségi panaszokat elutasította és így az esküdtbíróóság ítélte jogerőre emelkedett.

A „Debreczen” szerkesztősége és kiadóhivatala Degenfeld-tér 2. sz.

OLCSÓ IRÓGÉPEK I

Minden rendszerűek, kitűnő állapotban, jótállással adatnak el.

„MERCUR”

összes rendszerű írógépek műszaki vállalat ógnél. Speciális javító műhely!

ADLER

elsőrangú gyártmány, teljesen látható írású és legnagyobb átütő képességű

IRÓGÉP

kizárólagos képviselő: Debreczen és Hajdumegyére.

Kellékek

valamennyi rendszerű író, és sokszorosító gépekhez!

COPYING OFFYCE! gépiró, másoló és sokszorosító iroda. Telefon 5—40.

Debreczen Arany János-u. 2.

15 Bejárat a II-ik kapun.

Gyomorgörcs, kólika, étvágytalanság és általában gyomorbetegségek-nél a legkitűnőbb házi-szer a

Hollandi GYOMORCSEPPEK.

1 üveg ára 40 fillér.

Kapható: 44

Mihalovits Jenő

gyógyszertárában

DEBRECZEN.

„JUSTICIA”

értesítő és okmány-szerző iroda.

Kereskedelmi, gazdasági és pénzügyi dolgokban eljár és utasításokat ad. Helyben úgy mint vidéken; összeköttetései által, ügyfeleinek bármiféle ügyet ellát. Tudakozódásokat és megbízásokat a lehető gyorsan, felelősség mellett,

vidéki ügyvédeknek is titoktartással elvégző

levélben vagy táviratban az ügy sürgőségéhez képest. Ellenőriz, nyilvántart, megfigyel, halasztásokat eszközöl. — Jelzálogi és mindennemű pénzügyi műveleteket közvetít. Egyes esetekre és állandó képviselőre alkalmas szakembereket ajánl. A díjazások mérsékelt.

„JUSTICIA” értesítő és okmány-szerző iroda

DEBRECEN, Szt.-Anna-u. 22.

Valódi brünni szövetek

az 1910. évi tavaszi és nyári időnyre.

Egy szelvény 310 m. hosszú	1 szelvény	7 korona
elegendő teljes férfiruhához)	1 " "	10 "
(kabát, nadrág és mellény)	1 " "	12 "
ára csak	1 " "	15 "
	1 " "	17 "
	1 " "	18 "
	1 " "	20 "

Egy szelvényt fekete szalonruhához 20 koronáért éppúgy felöltő-szöveteket, turista-lodent, selyem-kamagart gyári áron küld a mindenütt ismert, megbízható és szolid posztógyári raktár

Siegel Imhof, Brünn. 11.

Minták ingyen és bérmentve.

Nagy előnyre szolgál mindenkinek, ha szövetségletét direkt a gyártáshelyén Siegel-Imhof cégnél rendeli. Oriási forgalma miatt állandóan a legnagyobb választék a legújabb szövetekből. Szabott, legolcsóbb árak! Bármily kis megrendelés teljesítéské szigorúan mintáit és figyelmes.

Herkulesolaj!

Törvényesen védve

legjobb szer a padlóportalanítására minden helyen használható, üzletek, iskolák, kórházak, vendéglők és kávéházak részére igen fontos Debreczen és vidékén egyedül

Fried és Weisz-féle

festék üzletben Debreczen, kapható.

LÁM SÁNDOR

Debreczen, Piac- és Halvan-u. sarkán.

Üveg-, tükör-, porcellán- és lámpaárúháza

Megérkeztek: a legújabb ebédő és salonnal. Iskolai asztali lámpák, legolcsóbb árakon. Étkészletek legszebb kivitelben. Üvegkészletek, minden árban és kivitelben. Ozsonnakészletek, legújabb majolikából. Bor-, likőr- és söröskészletek legnagyobb választékban, bámulatos olcsóságok.

Épület üvegezés helyben és vidéken.

Viszonteladónak árkedvozmény.

Ruhavásznak

legujabb szövésekben, —
kosztümökre és ruhákra
gyönyörű divatos szí-
nekben, továbbá

ZEFIR ujdonságok

bluzokra és férfi in-
gekre óriási választék-
ban kaphatók

Bosznay J. és Társa

divatruházában
DEBRECZEN, Kossuth-u. 5.

A híres

DELEWÁRÉ-

ből még néhány ezer fajtisztán
eladó. — Olcsóbban mint barhol.

Eladó továbbá a hatvan-utcai
kert I-ső járás 48. szám alatt circa
900 négyszögöl

prima termőszőlő

pajtával, a legnemesebb arany- és
fekete gohér, mézesfehér, rizling és
bakator fajszőlőkkel.

Értekezhetni: Garai-utca 20. sz.
alatt reggel fél 8-tól fél 9-ig.

Hirdetmény.

A Kövesdy János-féle alapít-
ványból 50 fiu és 50 leány együtt
100 gyermek fog téli ruhával, cipő-
vel és csizmával ellátni.

Felhívtnak mindazok, kik ezen
ruhákhoz szükséges szöveteket, vala-
mint cipőket és csizmákat szállítani
óhajtják, hogy szövetmintákat az
árak megjelölésével együtt, egy pár
mintacipőt és egy pár mintacsizmát
szintén az ár megjelölésével együtt a
közgyámi hivatalhoz a **folyó évi
április hó 20. napjának déli 12
órajáig adják be.**

Bővebb értesítést ugyancsak a
közgyámi hivatal ad — Városháza
I. emelet, 23. számú ajtó.

Medgyesy Lajos
közgyám.

Ajánlom a legjobb kivitelben
és legolcsóbb áron

Összes gal- vanikus elemeket	Osengőket a legjobb minőségben	Telefonok mindenféle kapcsolásra
Villámhárító- anyag	Orvosi ké- szülékek, merőszk.	Motorok, Dynamó gé- pek
Zsehlámpák pillanatvilá- glításra		Mindenféle anyag, fel- szereleshez

Kérjen árjegyzéket.

FÖLDVÁRI L.

debreczeni első elektrotechnikai gyár
:: és villamosszerelési vállalat ::

Piac-utca. (Ideiglenes barak.)
Telefon 168. Telefon 168.

Napernyők,

divatkelmék, sely-
mek, csipkék, diszi-
tések

gyönyörű választékban.

Donogán és Somossy
DEBRECEN,
Kistemplombazár

A

„Gyöngyvirág Crème“

az arckrémek gyöngyel
Szeplő, májfoltok, pattanások s
bőrbajok ellen kiváló jó szer. Si-
mává, fehérré s üdévé teszi az
arcbőrt! Sem higanyt, sem ólmot
nem tartalmaz. A nappalra
való kréme nem zsiroz, míg az
éjjelre való zsiroz. Egy tégely
ára egy korona. Kapható:

Mihalovits Jenő

„Kigyó“ című gyógyszeráránban.
DEBRECEN.

Meghívó.

Az Általános Takarékpénztár R.-t.

1910 április hó 27-én, délután 3 órakor, Debreczenben, az intézet
helyiségében (Piac-utca 32. sz.)

rendkívüli közgyűlést

tart, melyre a részvényeseket tisztelettel meghívja az Igazgatóság.

Tárgysorozat:

1. Az igazgatóság bejelentése, hogy az 1910 február 27-én tartott
rendes közgyűlés által 1.500.000 koronában megállapított alaptőkének
500.000 korona névértékű felemelt része teljes befizetést nyert.
2. Az igazgatóság előterjesztése a társaságnak a **Forgalmi Bank**
Részvénytársaság debreczeni pénztárral való egyesülése tárgyában.
3. Az igazgatóság előterjesztése az alaptőkének 3.000.000 koronára
való felemelése tárgyában.
4. Az új alapszabályok megállapítása.
5. Igazgatósági tagok választása.
6. Felügyelő-bizottsági tagok választása.
7. Az igazgatóság és a felügyelő-bizottság díjazásának megállapítása.

Figyelmeztetés. A közgyűlésen szavazati jogát csak oly önjogu részvényes gyako-
rolhatja, kinek részvénye nevére iratván, a társaság részvénykönyvébe bevezettetett és aki
részvényeit azok le nem járt szelvényeivel együtt, a közgyűlés tartamára azt legalább 3
nappal megelőzőleg az intézet pénztáránál, vagy valamely debreczeni pénztárral való egyesülési részvény-
társaságnál, vagy pedig Budapesten a Magyar Pénztárral való egyesülési részvény-
társaságnál letétbe helyezi.

Az igazgatóságnak a fenti tárgysorozat értelmében teendő bejelentése, előterjesztései
és javaslatai 1910 április hó 18-ától kezdődőleg a társaság üzleti helyiségében a hivatalos
órák alatt bárki által megtekinthetők.

APRÓ HIRDETÉSEK.

10 szög 40 fillér, azontul minden szó 4 fillér; a legkisebb hirdetés 40 fillér.

Levelezés.

Levele van a kiadóban és a hivatalos órák alatt átvehetik:

„Csak párosan“, „Leander“, „Tüskérózsza“, „Don Caesar“, „Fehérke“.

„Kellemes órák“ jellegre kívánt helyre levél ment „Leibától“.

„Jó barát.“ Egy kis türelmet s holnap, azaz csütörtökön reggel levél megy a kívánt helyre.

Fess urhölgyet támogatnék kettőszáz koronával havonta, ki állandó barátom lenne. Leveleket „Párisi 35“ jellegre Budapest, főpostára restante kérek.

Intelligens fiatal ember, fiatal leány vagy asszonyka állandó barátja lenne. — Levelet a Főpostára „Kellemes órák“ jelige alatt s kérem egyúttal e lapban jelezni.

Kérem azt a barna kis babát, ki a múlt pénteken szervuszt intett balkezével visavisának, — kilétét tudom — írjon a kiadóba „Tóga“ címre, hogy hol és mikor mondhatnám el eddigi észrevételeimet.

Házasságokat teljesen díjtalanul közvetít a „Hymen“ házassulandók hetilapja. Kérjen ingyen felvilágosítást és mutatványszámot. Budapest, IX. Kinizsi-u. 19. II. e. 11. Válaszbélyeg.

Ajánlat.

Jo állapotban levő modern fűszerüzlet-berendezés eladó. Értekezhetni Mayer Jenő és Béla cégnél Piac-u. 33.

Ha nincs pénze és szüksége van vászon asztal erítő, szövet és csipkefüggöny, futó- és nagy szőnyegre. Paplan és flanel takarók, férfi és női felöltők, kész férfi, fiu öltönyre, vagy tükör, kép és butor, csekély havi részletre. Városi, megyei és állami tisztviselők kedvezményben részesülnek. Tisztelettel **Kaiser Salamon Hatvan-u. 2.** Telefon 685.

Mazsola 40, dió 24, lekvár 30, szilva 16 kr. kilója **Deutschnál Hatvan-utca**

Valódi szegedi rózsza és édes nemes paprika különlegességek óriási raktára Lindenefeld J. Jenő fűszernagykereskedésében. Városház-u. 2. Rózsater 3. Telefon 79. sz.

Monogramok himzését elvállalja özv. Ducsy Józsefné Darabos-u. 50.

Arofátylak, legujabb tavaszi ujdonságok **Vidánál, Városház** alatt.

Saját termésű ó- és új érmelléki hegyi fajborok, különböző éviéi, kapható 50 literen felül Tóth Sándornál, Hunyadi-u. 26. szám, Debreczen.

Német nyelvi oktatási és — különösen fürdőkre utazóknak alkalmas — német tárgyalási órákat elvállalok. Cim a kiadóban.

Másolási munkákat egy jóírású fiatal ember elvállal. Cim a kiadóban.

Lakás.

Üzlethelyiség. Nagytemplom mellett két kirakattal, megfelelő raktárakkal ellátott üzlethelyiség és az abból nyíló három szobás modern lakosztály kiadó. Elfoglalható lesz az átalakítás befejezése után. Bővebb felvilágosítást nyújt a kereskedő társulat titkára.

Két száraz raktár kiadó. **Hatvan-utca 69. szám.**

Egy betonos hentes üzlet május 1-től kiadó **Meszana-u. 18. szám.**

Kiadó külön bejárattal butorozott utcai szoba előszobával. **Egymalom-utca 4.**

Udvari lakás: két szoba, konyha mellék-helyiségekkel május 1-re kiadó. Jó víz az udvarban. **Egymalom-u. 5. sz.**

Olcso nagy bolt május 1-től kiadó. **Hatvan-utca 4. szám.**

Kiadó Kossuth-u. 19. Két bolthelyiség májusra. Értekezhetni a háztulajdonosnál.

Osinosan butorozott kisebb szoba kiadó **Széchenyi-u. 18. Farkasné, ajtó 5.**

Kereslet.

Ügyes leány felvétetik kézmunka üzletbe. **Krausz Gyula Kossuth-u.**

Jó mosóné háznál, vagy esetleg mosást elvállal. Cim **Balag Vilma Csillag-u. 89.**

Takarítóné alkalmazást keres. Cim a kiadóba.

Egy tisztességes vidéki lány helyben vagy Váradon kávécsarnokba, kiszolgáló lánynak óhajt menni ápril 15-re. — Ajánlatokat fizetés megjelölésével a „Debreczen“ kiadóhivatalába kérek „Kávécsarnok“ jellegre.

Gépiró kisasszony, ki kellő gyakorlattal bir, felvétetik. Cim a kiadóban.

Egy fiatal özvegy magános urnál gazdasági állást keres. Cim: **Molnár Lajosné, Péterfia-u. 4.**

Lapunk utcai elárúsításához **fluk (Rikancosok) felvétetnek.**

Mindenemű régiséget vásárol. Ki? cim a kiadóban.

Lapunk kiadóhivatalába egy kifutó fiu felvétetik.

Eladás.

Építési anyagok. Használt ajtók, ablakok, kapu, kirakat, üvegfal, légszűrőszellőztető, téglák és fedélcserép eladó. Bővebb felvilágosítást nyújt a kereskedő társulat titkára.

Szöllővessző ültetésre Ezerjő, Kövidinka 42 faj csemegé elsőrendű, még kapható **Molnár Lukácsnál Debreczenben.**

Házeladás vagy bérbeadás. A péterfiai részen **Egymalom-utca 7. sz.** alatt jól berendezett öt szobából álló lakás és udvar eladó vagy bérbe kiadó. — Bővebb értesítés **Bundi-utca 3. szám** alatt.

Eladó ebédelő-kredenc márvánnyal, hálószoba berendezés, ruhaszekrények, szövetbutorok, mosdó márvánnyal, zongora és gázlusterék. **Györfly Aladárné.**

Egy jókarban levő szobabutor s egy jó karban levő karikahajós gép e'adó. **Csemeter-utca 10.**

Eladó földbirtok. Biharmegyében 311 hold prima fekete föld, parcellázásra is alkalmas, kastólyllyal, 2 holdas gyümölcsösselel, eladó. Terményével Debreczenbe gravitál. **Gonda Ede Nagyvárad Kert-utca 2.**

Földbirtok 322 kat. hold, Nagyváradtól 22 kilométerre, országút mentén, vasuti állomástól 5 kilométerre eladó. Értekezhetni: **Eszenyi Károlyllyal Mezőkeresztesen.**

Sestakerti bor 1908. évi hordónként vagy összesen eladó. **Egymalom-u. 5. szám.**

Eladó lugasték. 30 darab első, 20 darab másodosztályú ákácugasfa, évesfaragás, eladó. Megtekinthető **Simonyi-ut 32. sz.** alatti nyárlak udvarán, a házmesternél.

Lenőse, konyhára, valamint vetőmagnak igen szép, zsizsikmentes, mázsája 28 koronáért eladó **Dávid Sándornál Kovásznán, Háromszékmegye.**

Makulatúra újságpapír kiló- vagy mázsza számra a lap kiadóhivatalában eladó.

A Darabos-utca 20. és 50-ik számú ház eladó. A tulajdonos címe a kiadóban megtekinthető.

Nyomatott Debreczen sz. kir. város könyvnyomda-vállalatánál.

Ujdonságok

női kosztüm szövetekben, francia delaineekben,

ruhavásznak és zefirekben.

Nagy választékban kapható

Szabó Lajos Fiai

cégnél

Debreczen, Rózsa-u. 1.

Figyelem!!

Készpénzkölcsönök.

Jelzálogkölcsön 4%, 4 1/2% és 5% amortizációra, Konvertálás, Személyhitel (bankpén 1--2 kezessel, magánpénz kezes nélkül), Örökségek vétele, Vállalatok finanszírozása, Részvénytársaságok alapítása, Fizetőképtelen kereskedők kiegyelintetése, valamint

Adás-vétel.

Birtokok, házak, gyárak, üzletek, kávéházak, szállodák, vállalatok eladását vagy vételét közvetíti gyorsan, kulánsan.

ADLER ÉS SINGER

Általános Forgalmi Vállalat
Betéti Társaság.

Budapest, József-körút 21.

31 Szabasomért és munkámért felelősséget vállalok.

PÉNZT

mindenki megtakarít, aki öltönyét vagy felöltőjét

40-50 koronáért

méret után finom gyapjú- szövetből készített

Fettman Sándor

url szabónál

KOSSUTH-UTCA 13. SZ.

Gyors és pontos kiszolgálás